

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 24Nt/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117010310
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2117010310.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a prísediacich Petra Paula a Anny Gunišovej, v konaní o návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného L.a XX., naXX.XXXX,8.1985, na verejnom zasadnutí konanom v E. dňa 20. apríla 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 411 ods. 1 Tr. por., § 9 ods.3 zák. č. 475/2005 Z.z. súd u odsúdeného M. M. L., nar. XX.XX.XXXX v P. A., trvale bytom P. A., O. A. XX/XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovce nad Parnou,

mení spôsob výkonu trestu

a to tak, že odsúdeného na ďalší výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17.05.2016, sp. zn. 1T/48/2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 14.07.2016, sp. zn. 3To/52/2016, preraduje z ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Riaditeľ ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.02.2017 domáhal zmeny spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného M. M. L., nar. XX.XX.XXXX, a to z ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17.05.2016, sp. zn. 1T/48/2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 14.07.2016, sp. zn. 3To/52/2016, podľa § 323 ods.2 Tr. zák., v trvaní 3 /tri / roky nepodmienečne so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody a hodnotením ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou a skráteným výpisom klienta.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 14.02.2017 súd zistil, že odsúdený X.. bol dňa XX. XX. XXXX premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, dňa 14.11.2016 bol umiestnený na oddiel s bezpečnostným režimom, kde sa nachádza aj v súčasnosti.

Správanie a vystupovanie menovaného v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni. Správanie a vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem odsúdeným v bolo spočiatku na priemernej úrovni, neskôr u odsúdeného sa začali vyskytovať problémy s dodržiavaním zásad slušného správania a vystupovania, čo viedlo ku konfliktným situáciám medzi ním a odsúdenými. Taktiež sa prejavovalo výbušné správanie odsúdeného aj voči príslušníkom zboru, čo malo za následok umiestnenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom. Aj napriek umiestneniu sa správanie a vystupovanie odsúdeného nepodarilo zmeniť, aj naďalej odmieta dodržiavať zásady slušného správania, pri komunikácii opakovane používa vulgarizmy a vyhrážky. Vo svojich veciach si udržiava priemerný poriadok. Príkazy a nariadenia príslušníkov nie vždy rešpektuje. Na pokyny reaguje drzo a arogantne.

Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nebol disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný bol 3- krát:

- dňa 03. 11. 2016 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní, za porušenie zásad slušného správania,
- dňa 03. 11. 2016 pokarhaním za porušenie zásad slušného správania a plnenie pokynov príslušníkov,
- dňa 08. 11. 2016 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní, za porušenie dodržiavania zásad slušného správania.

Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávil prevažne cvičením a sledovaním televízie. Aktivity v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa nerealizujú z dôvodu umiestnenia na oddiele s bezpečnostným režimom.

Odsúdený bol pracovne zaradený na pracoviskách v ústave Euroobuv a Terminals, jeho pracovná morálka bola hodnotená na priemernej úrovni, podával slabší pracovný výkon. Aktuálne nie je pracovne zaradený, nezapája sa ani do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Je slobodný, otec jedného dieťaťa. V zaobchádzaní bol uplatňovaný direktívny prístup zameraný na dôsledné dodržiavanie stanoveného poriadku, na sebakontrolu a vytváranie si reálneho obrazu svojho správania s potlačením výbušného, často až skratového konania. Individuálne poradenstvo bolo zamerané na utváranie racionálneho postoja k vlastnému správaniu a páchaniu trestnej činnosti. Možno konštatovať, že odsúdený neplní stanovené ciele programu zaobchádzania.

Resocializačná prognóza sa z hľadiska rizika sociálneho zlyhania javí ako menej priaznivá (bez vzdelania, hranie hazardných hier, neakceptovanie dôvodov VTOS). Voči menovanému nie je v súčasnosti vedené ďalšie trestné stíhanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto riaditeľ ÚVTOS navrhol, aby súd odsúdenému zmenil spôsob výkonu trestu odňatia slobody z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí nesúhlasil s návrhom. Tvrdil, že čo je v návrhu uvedené nie je pravda. Keď bol potrestaný, nezačal prvý. Príslušníci mu agresívne nadávali. Keď prišiel poprosiť pedagóga o pomoc, tak mu povedal, že on s tým nič nemá a takto sa začali jeho ďalšie problémy. Chcel si vymeniť ponožky, referent mu vulgárne nadával a bol potrestaný, lebo povedal ako s ním zaobchádzajú. Nedávajú mu žiadne šance na jeho obhajobu. Keď prišiel za ním nejaký referent, tak sa začal voči nemu agresívne správať, tak mu povedal, že on mu má dávať príklad ako odsúdenému. V Poľsku bol 11 - krát súdne trestaný, bol 4 - krát vo výkone trestu a nikdy nemal také problémy ako má tu. Trest dostal za to, že si s odsúdeným nadávali. Druhý kvôli tomu, že pri pedagógovi hodil tašku na zem a vulgárne sa vyjadril. Tiež uviedol, že sa viackrát sťažoval na pedagóga to u dozorujúceho prokurátora i na veľvyslanectve.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že k zmene v hodnotení nedošlo.

Obhajca odsúdeného navrhol návrh riaditeľa zamietnuť vzhľadom k tomu, že by malo ísť o závažnejšie konanie, než to, že odsúdený bol trikrát disciplinárne potrestaný.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí navrhol, aby súd rozhodol v súlade s návrhom riaditeľa ústavu.

Obžalovaný žiadal doplniť dokazovania vyžiadaním si správ, ktoré potvrdia, že sa sťažoval. Tento návrh súd považoval za nadbytočný, nakoľko na predmetné konanie nemajú žiadny vplyv a preto takýto návrh súd odmietol.

Podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu.

Podľa § 48 ods. 2 Trestného zákona, súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- a) s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) so stredným stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že návrh podaný riaditeľom ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného Michala Mareka Ledwiga bol podaný dôvodne, nakoľko z hodnotenia ústavu vyplýva, že správanie odsúdeného nie je na požadovanej úrovni, odsúdený opakovane sa správa arogantne a na pokyny reaguje drzo, za čo bol doposiaľ 3 krát disciplinárne potrestaný, neplní ciele stanovené programom zaobchádzania v predmetnom ÚVTOS, preto súd v zmysle citovaného ustanovenia § 411 ods. 1 Trestného poriadku ako aj § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyhovel a odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody preradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Na margo námietok odsúdeného má súd za potrebné uviesť, že podstatou výkonu trestu odňatia slobody ako najprísnejšej sankcie obsiahnutej v Trestnom zákone a trestnej justícii vôbec, ukladanej len v nevyhnutných prípadoch, a aj to za najzávažnejšie trestné činy, je dočasné (s výnimkou doživotného trestu) nútené obmedzenie osobnej slobody odsúdeného a s tým súvisiace obmedzenie jeho občianskych práv a slobôd. Z povahy tejto sankcie vyplýva, že každá odsúdená osoba vo výkone trestu odňatia slobody je povinná podrobiť sa sprísnenému režimu stanoveného zákonom č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, ustanoveniam vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 664/2005 Z.z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, ako aj režimu Ústavu na výkon trestu, a tak sa podriaďiť resocializačnému procesu, v konečnom dôsledku sa tak podieľať pri napĺňaní účelu trestu, ako je tento vyjadrený v § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Aj podľa názoru súdu (tak ako to uvádza vo svojom podrobnom hodnotení riaditeľ ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou) nie je možné konštatovať, že by odsúdený plnil program zaobchádzania, ktorý je súhrnom aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v zákone č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch a ktorý ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu, pričom tunajší súd nemá dôvod spochybňovať závery riaditeľa ÚVTOS v hodnotení správania odsúdeného (ktorý má vykázaných viacero disciplinárnych previnení, ktoré boli prejednané v riadnom disciplinárnom konaní v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 664/2005 Z.z., pričom súd tieto konania o disciplinárnych previneniach nepreskúmava). Aj keď obhajca namietal, že odsúdený dostal disciplinárny trest dvakrát za jeden deň treba uviesť, že nič nebráni tomu, aby odsúdený, ktorý sa dopustí disciplinárnych previnení viackrát za jeden deň, aby mu bolo uložených viacero trestov za jeden deň. Z hodnotenia jednoznačne vyplýva, že ústavný poriadok odsúdený porušil opakovane - porušoval zásady slušného správania ako aj neplnil pokyny príslušníkov. Aj napriek uloženým disciplinárnym

trestom sa jeho správanie nezmenilo, pričom išlo dokonca o umiestnenie odsúdeného do uzavretého oddielu na 10 dní dvakrát.

Podľa názoru súdu, sú to práve príslušníci zboru väzenskej a justičnej stráže a príslušní pedagógovia ústavu, ktorí poznajú najlepšie správanie sa odsúdeného vo výkone trestu a preto im aj príslušné právne predpisy priznávajú disciplinárnu právomoc na rozhodovanie, tak o disciplinárnych trestoch, ako i o disciplinárnych odmenách.

V prípade, ak by súd pripustil opak, a to, že bude opätovne dokazovať skutočnosti, ktoré už boli skôr vykonané (resp. dokázané) v predchádzajúcom disciplinárnom konaní, musel by vykonať aj dokazovanie (napr. v konaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného, kedy o správaní odsúdeného rovnako svedčí písomné hodnotenie riaditeľa ÚVTOS) ohľadom získavania disciplinárnych odmien, čo by bolo v rozpore so základnými zásadami trestného konania (jeho hospodárnosťou a rýchlosťou v zmysle § 2 Tr. por.)

Z vyššie uvedených dôvodov preto súd v zmysle citovaného ustanovenia § 411 ods. 1 Trestného poriadku ako aj § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyhovel a odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody preradil do ústavu so stredným stupňom stráženia, s tým, že má za to, že v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia bude u odsúdeného (v danom čase) lepšie zaručená jeho náprava.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť.